

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 81.365 van 28 juni 1999
in de zaak A. 46.897/X-6371.**

In zake : 1. Ludo DE VRIESE,
2. Conny VAN DEN BERGHE,
die woonplaats kiezen bij
Advocaat M. DENYS,
kantoor houdende te 1000 BRUSSEL,
Grote Hertstraat 12

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de
Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaat P. Taelman,
kantoor houdende te 9000 GENT,
Coupure 5.

D E R A A D V A N S T A T E, X e K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Ludo DE VRIESE
en Conny VAN DEN BERGHE op 8 mei 1992 hebben ingediend
om de vernietiging te vorderen van het besluit van
3 oktober 1991 van de Gemeenschapsminister van
Ruimtelijke Ordening en Huisvesting houdende verwerping
van het beroep dat eerstgenoemde heeft ingesteld tegen
de beslissing van 10 mei 1990 van de bestendige deputa-
tie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen waarbij hem
de bouwvergunning werd geweigerd voor het oprichten van
een eengezinswoning op een perceel gelegen aan de
Kerkstraat te Gavere, Dikkelvenne, kadastraal bekend
Sectie B, nr. 629 s;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van
antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Eerste
Auditeur J. HUBREGTSEN;

Gelet op de beschikking van 24 februari 1993 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de regelmatig gewisselde laatste memories;

Gelet op de beschikking van 28 mei 1999 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 23 juni 1999;

Gehoord het verslag van Kamervoorzitter M. VRINTS;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat T. DE WAELE die, loco Advocaat M. DENYS verschijnt voor verzoekers, en van Advocaat M. van DIEVOET die, loco Advocaat P. Taelman verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het advies van Auditeur P. BARRA;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat het eerste middel is afgeleid uit de schending van artikel 55, § 2, vijfde lid, van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw en machtsoverschrijding, "doordat het bestreden weigeringsbesluit aan beroeper betekend is op 10 maart 1992, terwijl het beroep bij de minister werd ingesteld bij aangetekend schrijven d.d. 20 juni 1990, en er geldige aangetekende rappelbrieven werden verstuurd op respectievelijk 28 maart 1991, 6 juni 1991 en 29 januari 1992, hetzij in elk geval meer dan 30 dagen voor de betekening van de weigeringsbeslissing (,) terwijl vermeld artikel

van de stedenbouwwet voorziet dat bij gebreke van een beslissing van de minister binnen een termijn van 30 dagen volgend op het aangetekend versturen van een rappelbrief door de vergunningaanvrager, deze laatste over een stilzwijgende bouwvergunning beschikt, waarbij hij zonder verdere plichtplegingen kan overgaan tot de uitvoering der bouwwerken overeenkomstig het door hem ingediende dossier (,) en terwijl beroeper uit vermeld artikel rechtstreeks het recht put de geplande bouwwerken uit te voeren, waaraan door het bestuur door een laattijdige beslissing of betekening van de beslissing geen afbreuk meer kan gedaan worden, op straffe van machtsoverschrijding";

Overwegende dat de verwerende partij in de laatste memorie opwerpt dat verzoekers geen belang hebben bij het middel, dat een eventuele vernietiging van het bestreden besluit niets aan de rechtstoestand van de bouwaanvrager wijzigt en geen enkel direct nut heeft "omdat -volgens de redenering van de laattijdige kennisgeving- het vernietigde besluit geen rechtsgevolgen kan hebben en bijgevolg aan verzoekende partij niet kan tegengeworpen worden";

Overwegende dat de exceptie gebonden is aan de grond van de zaak;

Overwegende dat de verwerende partij op het middel antwoordt wat volgt :

"De rappelbrief moet derhalve duidelijk rappeleren : een brief, die slechts de tot staving van het beroep bij de Koning ontwikkelde argumentatie toelicht, kan dan ook niet als de door artikel 55 van de Wet van 29 maart 1962 bepaalde rappelbrief worden beschouwd. Tevens moet de brief in zodanige bewoordingen zijn gesteld dat, ten eerste, de minister daardoor onmiskenbaar moest vernemen dat de betrokkene een welbepaald beroep bij de Koning heeft ingesteld in toepassing van voormeld wetsartikel, en ten tweede dat de minister aan dit beroep herinnerd wordt.

De aangetekende brief van 28 maart 1991 van verzoekende partijen voldeed aan deze voorwaarden.

Bij deze brief werd verwezen naar het op 20 juni 1990 ingestelde beroep en werd de minister, gelet op het verstrijken van de termijnen, aan dit dossier herinnerd.

Bij aangetekende brief van 15 april 1991 werd deze rappelbrief door verzoekende partijen echter ingetrokken en werd er gevraagd 'dit herinnerings-schrijven als onbestaand te aanzien'. Tevens werd gevraagd de technische raadsman te horen.

Bij aangetekende brief van 6 juni 1991 werd andermaal teruggekomen op een vorige brief en deelde verzoekende partij mede dat 'hij afzag van de vraag om met zijn raadsman gehoord te worden'. Voor het overige werd de brief van 15 april 1991 -en derhalve de intrekking van de rappelbrief van 28 maart 1991- bevestigd en hernomen.

In de aangetekende brief van 29 januari 1992 deelde verzoekende partij mede dat hij, gezien de termijnen voor het antwoord reeds geruime tijd zijn verstreken, de uitvoering van de werken zou starten volgens de ingediende plannen.

De brief van 29 januari 1992 kan niet aanzien worden als een geldige rappelbrief. Nergens kan worden uitgemaakt dat het om een herinnering conform artikel 55, § 2, 5e lid zou gaan.

Verzoekende partij geeft in deze brief enkel aan dat zij zich beroept op een stilzwijgende vergunning en meent de werken dan ook te mogen aanvatten conform de ingediende plannen";

Overwegende dat verzoekers in de memorie van wederantwoord repliceren :

"Tegenpartij kan niet beweren dat het schrijven d.d. 29 januari 1992 niet als geldige rappelbrief beschouwd zou kunnen worden.

In hoofding prijkt immers dezelfde vermelding als op de brief d.d. 28 maart 1991, namelijk : 'Bouw-aanvraag - beroep art. 55 paragraaf 2 - 2e lid'.

In de brief geven beroepers een relaas van de administratieve lijdensweg die zij in beroep reeds dienden te ondergaan, en wordt de minister nogmaals gevraagd aan de onzekerheid een eind te maken.

Beroepers maken voor de eerste maal ook gewag van het voornemen dat zij hebben om hun voordeel te nemen door de werken aan te vangen volgens de bouwplannen, zoals voorzien door artikel 55 § 2, vijfde lid van de stedenbouwwet.

De notificatie van de weigeringsbeslissing is ook hier buiten de termijn van 30 dagen geschied (uiterlijke datum 28 februari 1992)";

Overwegende dat eerste verzoeker op 22 december 1989 een bouwaanvraag heeft ingediend strekkende tot het oprichten van een eengezinswoning op een perceel gelegen aan de Kerkstraat te Gavere, Dikkelvenne; dat het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Gavere en de bestendige deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen de bouwvergunning achtereenvolgens hebben geweigerd; dat eerste verzoeker tegen laatstbedoelde beslissing beroep heeft ingesteld bij de Vlaamse regering met een ter post aangetekend schrijven van 20 juni 1990; dat de Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting meer dan 15 maanden later, met name op 3 oktober 1991 het bestreden besluit heeft genomen; dat dit besluit vijf maanden nadien, met name op 10 maart 1992 aan eerste verzoeker zal worden genotificeerd; dat eerste verzoeker voordien, nl. bij aangetekend schrijven van 28 maart 1991 de zaak bij de Gemeenschapsminister heeft gerappelleerd in de volgende bewoordingen :

"betreft :Eigendom te Gavere - Dikkelvenne - Kerkstraat

Sektie B nr. 629 s

Bouwaanvraag - beroep art. 55 paragraaf 2 - 2e Lid

Per 20 juni 1990 heb ik bij U beroep aangetekend tegen de beslissing van de bestendige deputatie van Oost-Vlaanderen in bovenvermelde aangelegenheid.

De termijnen zijn reeds geruime tijd verstreken zodat ik mij veroorloof U mijn dossier ter herinnering te brengen.

Ik hoop, Mijnheer de Gemeenschapsminister, dat U mijn beroep zult willen inwilligen en mijn situatie begrijpen en dank er U voor bij voorbaat";

dat eerste verzoeker voormelde rappelbrief met een aangetekend schrijven van 15 april 1991 heeft ingetrokken en heeft gevraagd te worden gehoord; dat hij in een schrijven van 6 juni 1991 laatstgenoemd schrijven heeft bevestigd en heeft afgezien van zijn vraag om te worden gehoord; dat hij op 29 januari 1992 volgend aangetekend schrijven heeft gericht aan de Gemeenschapsminister :

"betreft : Eigendom te Gavere - Dikkelvenne -
Kerkstraat

Sektie B nr. 629 s

Bouwaanvraag - beroep art. 55 paragraaf 2 - 2e Lid

In bovenvermelde aangelegenheid ging ik in beroep tegen het besluit van de bestendige deputatie van Oost-Vlaanderen per 20 juni 1990.

Aan mijn beroep voegde ik bijkomend een volledig dossier.

Bij navraag op uw kabinet werd mij steeds gezegd dat het dossier gunstig onderzocht wordt.

Per 28 maart 1991 stuurde ik de voorziene rappel maar gezien ik wenste dat mijn raadsman werd gehoord stelde ik voor de voorziene rappel als onbestaand te beschouwen.

Per 6 juni 1991 was mijn raadsman nog steeds niet uitgenodigd en zag ik af van deze vraag.

Wij zijn nu 29 januari 1992 en ik heb nog steeds geen advies op mijn dossier.

Ik meen dus dat gezien de termijnen voor uw antwoord reeds geruime tijd zijn verstreken, ik de uitvoering van mijn werken mag starten volgens de ingediende plannen.

U zult begrijpen, Mijnheer de Gemeenschapsminister, dat dit uitstellen van antwoord mij grote schade berokkent en dat ik er geen tijd meer kan laten overlopen.

(...)"

dat op 10 maart 1992 het bestreden besluit werd betekend; dat dezelfde dag het hoofdbestuur volgend schrijven heeft gericht aan eerste verzoeker :

"Ik heb de eer U mede te delen dat U, in tegenstelling tot hetgeen U poneert in Uw aangetekend schrijven d.d. 29 januari 1992, geen recht heeft om de in rubriek vermelde werken te starten.

Uit ontleding van Uw brief van 29 januari l.l. meen ik te mogen concluderen dat, waar U stelt dat de termijnen voor antwoord reeds geruime tijd verstreken zijn, dit niet anders kan uitgelegd worden dan dat U refereert naar de in het artikel 55, § 2, vierde lid van de gewijzigde stedenbouwwet bedoelde termijn van zestig dagen (vermeerderd met vijftien dagen ingeval de partijen worden gehoord). Deze termijn is evenwel geen dwingende vervaltijd. Het overschrijden van deze termijn geeft de particulier niet het recht de werken zonder meer te starten. Wel kan de aanvrager, overeenkomstig artikel 55, § 2, vijfde lid, bij gebreke van een beslissing binnen de gestelde termijn, de zaak bij aangetekende brief aan de Minister rappeleren. U heeft van deze gelegenheid gebruik gemaakt door middel van een op 28 maart 1991 aangetekende rappelbrief, die U evenwel, bij schrijven van 15 april 1991, terug introk en als

onbestaande aangaf om Uw raadsheer de gelegenheid te geven in de zaak nog gehoord te worden. Bij aangetekend schrijven van 7 juni 1991 zag U ook af van de vraag om gehoord te worden en herhaalde U (door het schrijven van 15 april 1991 te bevestigen) het intrekken van de rappelbrief.

Uw op 29 januari 1992 aangetekend schrijven kan niet aanzien worden als een geldige rappelbrief. In Uw brief is immers geen enkele verwijzing naar de wetteksten omtrent de rappelbrief weer te vinden, zodat niet kan worden uitgemaakt dat het om een herinnering aan de Minister, conform artikel 55, § 2, vijfde lid van de stedenbouwwet, zou gaan. In de hoofding van het schrijven wordt verwezen naar artikel 55, § 2, tweede lid, louter handelde over het instellen van hoger beroep, terwijl de tekst zelf handelt over artikel 55, § 2, vierde lid.

Aangezien het dossier momenteel nog in behandeling is en een beslissing van de heer Gemeenschapsminister U nog niet is betekend, heeft U nog geen recht om de in rubrief vermelde werken te starten";

Overwegende dat artikel 55, § 2, vierde en vijfde lid, van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw luidt als volgt :

"Van de beslissing van de Koning wordt aan de partijen kennis gegeven binnen zestig dagen na afgifte bij de post van de aangetekende zending die het beroep bevat. Ingeval de partijen worden gehoord, wordt de termijn met vijftien dagen verlengd. Bij gebreke kan de aanvrager de zaak bij aangetekende brief aan de Minister rappeleren.

Heeft de aanvrager geen beslissing ontvangen bij het verstrijken van een nieuwe termijn van dertig dagen met ingang van de dag waarop de rappelbrief ter post is afgegeven, dan mag hij zonder verdere formaliteiten overgaan tot het uitvoeren van het werk of het verrichten van de handelingen, mits hij zich gedraagt naar de aanwijzingen van het dossier dat hij heeft ingediend, naar de wetten en verordeningen, met name naar de voorschriften van de goedgekeurde plannen van aanleg, alsmede naar de bepalingen van de verkavelingsvergunning; is het beroep door het college of de gemachtigde ambtenaar ingesteld, dan mag de aanvrager overgaan tot het uitvoeren van het werk of het verrichten van de handelingen, mits hij zich gedraagt naar de beslissing van de bestendige deputatie";

Overwegende dat de verwerende partij terecht erop wijst dat om te voldoen aan het aangehaalde voorschrift van artikel 55, § 2, vierde lid, een rappelbrief in zulkdanige bewoordingen moet zijn gesteld dat de minister daardoor onmiskenbaar moet vernemen dat de betrokkene een welbepaald beroep heeft ingesteld in toepassing van voormeld wetsartikel, en dat de minister aan dit beroep herinnerd wordt;

Overwegende dat in de brief van 29 januari 1992 verzoeker uiteenzet dat hij hoger beroep heeft ingesteld tegen de weigeringsbeslissing van 10 mei 1990 van de bestendige deputatie, dat, omdat een beslissing over zijn hoger beroep uitbleef, hij op 28 maart 1991 de zaak heeft gerappelleerd overeenkomstig artikel 55, § 2, vierde lid, dat hij op 15 april 1991 aan de rappelbrief heeft verzaakt omdat hij wenste eerst te worden gehoord, dat aangezien zijn raadsman toch niet werd uitgenodigd om te worden gehoord, hij op 6 juni 1991 ervan heeft afgezien alsnog te worden gehoord en dat, aangezien de termijn om over het hoger beroep uitspraak te doen, lang is verstreken, hij gerechtigd is met de werken te beginnen;

Overwegende dat de bedoelde brief de minister niet herinnert aan het hangende beroep en hem evenmin in gebreke stelt om erover alsnog uitspraak te doen, waarna de werken zullen worden aangevat; dat de brief de minister mededeelt dat de termijn om uitspraak te doen, verstreken is en dat verzoeker dienvolgens gerechtigd is de werken uit te voeren; dat die opvatting in rechte fout is; dat op de datum van de verzending van bedoelde brief de termijn om uitspraak te doen over het hangende beroep niet verstreken was aangezien verzoeker op 15 april 1991 van het voordeel van de op 28 maart 1991 verzonden rappelbrief heeft afgezien; dat het middel dat ervan uitgaat dat op 28 maart 1991 en 29 januari 1992 "geldige aangetekende rappelbrieven werden gestuurd"

niet gegrond is; dat het middel, inzoverre het inroept dat ook op 6 juni 1991 "een geldige aangetekende rap-pelbrief werd verstuurd", evenmin gegrond is; dat de brief van 6 juni 1991 enkel de bevestiging inhoudt van de verzaking van 15 april 1991 aan de rappelbrief van 28 maart 1991;

Overwegende dat er grond is om het onderzoek van de zaak voort te zetten,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De debatten worden heropend.

Artikel 2.

Het door de Auditeur-generaal aangeduide lid van het Auditoraat wordt gelast met het verder onderzoek van de zaak.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare
terecht zitting, op achtentwintig juni
1900 negenennegentig, door de Xe kamer, die was
samengesteld uit :

Mevr. M. VRINTS, kamervoorzitter,
de HH. J. BOVIN, staatsraad,
J. LUST, staatsraad,
Mevr. A. EYLENBOSCH, toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. EYLENBOSCH.

M. VRINTS.